

* การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ณิชากา อัมพวาลิน^{1*} นิคม นาคอ้าย²

¹นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

*Corresponding author e-mail: umpawalin2523@gmail.com Tel. 0848125456

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 ผู้วิจัยใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง รวม 648 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 48 คน และครู 600 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้ตารางเครจซี่ แอนด์ มอร์แกน โดยแบบเทียบสัดส่วนและใช้การสุ่มอย่างง่าย รวมทั้งสิ้น 242 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.985 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย

พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

คำสำคัญ: การศึกษา, การบริหาร, ทรัพยากรทางการศึกษา, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

* Received: 2025-11-01, Revised: 2025-11-28, Accepted: 2025-12-08

Educational Resource Management in Opportunity Expansion Schools under the Office of Phitsanulok Primary Educational Service Area 1

Nichapa Umpawalin^{1*} Nikom Nak Ai²

¹Master of Education Program in Educational Administration
Pibulsongkram Rajabhat University

²Lecturer of Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: umpawalin2523@gmail.com Tel. 0848125456

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine the management of educational resources in opportunity expansion schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1. The population consisted of 648 individuals, including 48 school administrators and 600 teachers. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's sampling table with proportional allocation, and simple random sampling was employed, resulting in a total of 242 participants. The research instrument was a five-point Likert-scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.985. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, mean, and standard deviation.

The findings revealed that the overall level of educational resource management in opportunity expansion schools was high. Considering each aspect, budget resource management showed the highest mean score, followed by building and facility management, information technology management, and human resource management, respectively. The aspect with the lowest mean score was material and equipment management.

Keywords: Education, Administration, EducationalresourcesEducational Opportunity Expansion School

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตและยังสามารถช่วยแก้ปัญหาให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา คือ มุ่งให้มีการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา เน้นการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาและชุมชน การจัดการศึกษา จะได้ผลสำเร็จตามเป้าประสงค์นั้นจำเป็นต้องมีทรัพยากรทางการศึกษาซึ่งเป็นตัวกลางสำคัญทำให้กระบวนการดำเนินการจัดการศึกษาจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ถ้าขาดทรัพยากรทางการศึกษาแล้ว ก็ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาได้ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สอดคล้องกับ มาตรา 54 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดไว้ว่า รัฐต้องจัดให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560, น.14) ทำให้เด็กที่มีฐานะปานกลางขึ้นไปเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษาได้มากกว่าเด็กที่มีฐานะยากจน ทำให้เด็กกลุ่มนี้ขาดโอกาสทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อ

การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม การบริหารทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและการกระจายทรัพยากรให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ตามยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมาย พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีความคล่องตัว สามารถตรวจสอบได้ สร้างสังคมแห่งการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีรูปแบบและแนวทางกลไกการจตุรระบบประมาณ และกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. ฐ) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา ไว้ว่าทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาได้นั้น คือ ทรัพยากรทางการศึกษา (พัชณียา หานะพันธ์, 2557, น. 76-80) จะเห็นได้ว่าสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในสถานศึกษาส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีศักยภาพในการศึกษาและประกอบอาชีพในอนาคต

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีจำนวน 40 แห่ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้โอกาสทางการศึกษา แก่เยาวชนได้เรียนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษาจนจบระดับการศึกษาภาคบังคับ และผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้นต้องบริหารงานการศึกษาทั้ง 4 งาน รวมถึงบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้มีความเหมาะสมเพียงพอและคุ้มค่าต่อการศึกษาทั้งสามระดับที่แตกต่างกัน การดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจะต้องดำเนินการสนองนโยบาย และบริหารความเสี่ยงต่อปัญหาและอุปสรรคในภาวะการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยต่างๆ เพื่อจะพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้รู้ในทุกด้านได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกันและเต็มประสิทธิภาพ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีความจำเป็นและมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้ดำเนินการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา และใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า การบริหารยังคงพบอุปสรรค และข้อขัดข้องในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา เช่น งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรบุคคลไม่เพียงพอ เช่น ครูสอนไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา เนื่องมาจากปัญหาการย้ายโรงเรียน ด้านทรัพยากรงบประมาณที่ไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดทาสตูดอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เข้ามาเพื่อสนับสนุนผู้เรียน รวมถึงทรัพยากรด้านอาคารสถานที่ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ส่งผลให้โรงเรียนขยายโอกาสขาดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และขาดความคล่องตัวในการจัดการศึกษา นักเรียนขาดโอกาสในการได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2567, น. 273)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษามาเผยแพร่ใช้เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 48 คน และครู จำนวน 600 คน รวมทั้งสิ้น 648 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 40 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และครู จำนวน 202 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) แล้วเลือกโดยแบบเทียบสัดส่วนและใช้การสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 242 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วยไปด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านที่ 2 ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ด้านที่ 5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น.121)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า หลักการ แนวคิด ทฤษฎี สังเคราะห์องค์ประกอบและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อจัดทำร่างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้างเนื้อหา และภาษาที่ใช้

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อเป็นการประเมินว่าข้อความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา ครอบคลุมเนื้อหาตามทฤษฎี และนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้หรือไม่

4. นำแบบสอบถามวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (Index of item Objective Congruence) ผลการตรวจสอบพบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งเป็นข้อความที่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาทุกข้อ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน

30 คน เพื่อหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาสูตร สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยจะต้องได้ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 ผลการตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.985

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้บริหารโรงเรียนและครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยใช้แอปพลิเคชัน Google Forms ในการส่ง และรับแบบสอบถามเพื่อความสะดวกของผู้ถูกประเมินในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะส่งลิงก์แบบสอบถามผ่านช่องทางต่าง ๆ และรับแบบสอบถามที่ผู้ถูกประเมินกรอกกลับมาทางออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มผู้ได้รับการประเมิน

3.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งและรับข้อมูลผ่านทางแอปพลิเคชัน Google Forms จำนวน 242 ฉบับ และได้คืนมาจำนวน 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.26

3.4 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำข้อมูลเข้าระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล 2. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ 3. ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ 4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ และ 5. ด้านการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวม

ด้าน	การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา	n=216		ระดับ	ลำดับ
		\bar{x}	S.D.		
1	ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	4.45	0.45	มาก	4
2	ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	4.43	0.48	มาก	5
3	ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ	4.53	0.49	มากที่สุด	1
4	ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	4.48	0.50	มาก	2
5	ด้านการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.46	0.53	มาก	3
รวม		4.46	0.43	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากร

งบประมาณ $\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.50) ด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.53) และด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.48)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมความรู้ด้านวินัยและการรักษาวินัยให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่แก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างชัดเจน

2. ผลการวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ตามระเบียบราชการ รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนแจกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ ควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการปฏิบัติงาน

3. ผลการวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่องรองลงมาคือ ข้อ 5 ผู้บริหารโรงเรียนตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนระดมและจัดหางบประมาณ จากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ผลการวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนสำรวจ ปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาทรัพยากรอาคารสถานที่ให้ปลอดภัยเหมาะสมต่อการใช้งาน รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อทำหน้าที่ดูแล รักษา ซ่อมแซม ทรัพยากรอาคารสถานที่ ให้ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานอยู่เสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนและกำหนดความต้องการใช้ทรัพยากรอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม

5. ผลการวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดผู้รับผิดชอบในการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนจัดสรรทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามระยะเวลาที่เหมาะสม

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา สามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีความมุ่งหมายในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่ให้เกิดความคุ้มค่า มีการวางแผนการใช้งบประมาณ มีการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ และตรวจสอบการใช้จ่าย

งบประมาณให้เป็นตามข้อกฎหมาย ข้อระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณผิดประเภท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ หลีกเฉลิมพล (2559) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการบริหารอาคารสถานที่ และด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารวัสดุ อุปกรณ์

เมื่อพิจารณารายด้านของการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมความรู้ด้านวินัยและการรักษาวินัยให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ด้านวินัยและการรักษาวินัยให้แก่ครูและบุคลากร เพื่อป้องกันไม่ให้ครูและบุคลากรกระทำความผิดวินัย และต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม เทียงธรรม ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวิมล ปิยกุลมาลา (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ผู้บริหารควรมีการดำเนินการด้านวินัย การรักษาวินัย การลงโทษ การอุทธรณ์และการออกจากราชการ ควรมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน เพื่อให้ครูและบุคลากรเกิดความตระหนักและปฏิบัติตนตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ตามระเบียบราชการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ตามระเบียบราชการเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ วิเคราะห์ความต้องการวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะกับการปฏิบัติงานและโครงการ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กณวรรณ ลาขุมเหล็ก (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ สถานศึกษาต้องมีการประชุมชี้แจง ให้บุคลากรได้ทราบเกี่ยวกับการจัดหา การใช้วัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงาน การจัดการด้านเครื่องมือเครื่องใช้วัสดุอุปกรณ์ ต้องสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

3. ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ปรับปรุงแผนการใช้จ่ายงบประมาณ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ แผนการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งมีการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ ทำให้การบริหารจัดการงบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์ โปร่งใส และตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทักษ์ ยะนัน (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้าน ยางครก อำเภอมวก้อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การบริหารงบประมาณต้องประกอบด้วยไปด้วย การจัดซื้อ จัดจ้าง ตามระบบงบประมาณ การดำเนินในงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

Tsang (2001) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดสรรเงินงบประมาณด้านการศึกษาในประเทศจีน โดยมุ่งเน้นศึกษา การระดมทรัพยากร ความเสมอภาคและประสิทธิภาพทางการศึกษา พบว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญทางด้าน การศึกษาเป็นอย่างมากจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการศึกษาหลายโครงการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รัฐบาลเป็นผู้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการลงทุนทางการศึกษา ด้านความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นหน้าที่ ของรัฐบาลที่ต้องจัดปัญหาทางการศึกษาโดยเฉพาะกลุ่มคนยากจน

4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนสำรวจ ปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนา ทรัพยากรอาคารสถานที่ให้ปลอดภัย เหมาะสมต่อการใช้งาน อาจเนื่องมาจาก ทรัพยากรอาคารสถานที่ที่เป็น ทรัพยากรที่มีความสำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ผู้บริหารจำเป็นต้อง วางแผนสำรวจ ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาทรัพยากรอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และมีความ ปลอดภัยอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยชนะ ราชไชย (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็น ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะของความต้องการจำเป็นใน การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ที่มีความถี่มากที่สุด คือ ควรดูแล รักษาอาคารสถานที่ที่มีอยู่แล้ว และควรใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

5. ด้านการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดผู้รับผิดชอบในการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับ ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทันเวลา ผู้บริหารจึงต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการ ดูแล บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้อยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณ พงศ์ แสงกรุง (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการ บริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระศักดิ์ เฟื่องกระจ่าง (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการ บริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล มีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ แก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ควรวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลัง ในการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ครูอย่างเหมาะสม ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้อง

จัดสรรอัตรากำลัง และวิเคราะห์ความเหมาะสมในการมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติงานอื่น ๆ อย่างชัดเจน โดยไม่กระทบกับการจัดการเรียนการสอนของคุณ

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ มีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ ที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรทบทวน วางแผนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นและขาดแคลนให้เพียงพอต่อความต้องการภายในโรงเรียนให้ครบทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ มีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนระดมและจัดหางบประมาณจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการวางแผนในการจัดหางบประมาณจากแหล่งอื่น นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากภาครัฐโดยใช้วิธีการระดมทุน โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการความคุ้มค่า ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อให้โรงเรียนเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ มีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนและกำหนดความต้องการใช้ทรัพยากรอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรอาคารสถานที่ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ของครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการจัดการเรียนการสอน และต้องดำเนินงานตามห้วงเวลาที่เหมาะสม

1.5 จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ มีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามระยะเวลาที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดทำแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศตามความจำเป็นและขาดแคลน เพื่อให้การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศทันต่อความต้องการในการใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้รับจากงานวิจัย เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถแสดงแนวคิดการพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยใช้รูปแบบ AM 2PD Concept ดังนี้

แนวคิดการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา AM 2PD Concept Concept of guidelines for educational resource management

ที่มา: ณิชากา อ่ำพวลิน (2568)

เอกสารอ้างอิง

- กณวรรธน์ ลาชุมเหล็ก. (2564). *สภาพและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32* ปรินูญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กฤษณพงศ์ แสงกรุง. (2565). *การศึกษาสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2* ปรินูญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- พีชณิยา หานะพันธ์. (2557). *การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3* ปรินูญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- พิทักษ์ ยะนัน. (2566). *สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านยางครก อำเภอมวก้อย จังหวัดเชียงใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*. 17(1), 42-58. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FEU>
- พรทิพย์ หลีกเฉลิมพล. (2559). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2* ปรินูญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศิริวิมล ปียกุลมลา. (2565). *การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 10(39), 323331. <https://jeal.snru.ac.th/ArticleViewFile?ArticleID=1116&FileArticle=1116-ArticleTextFile-20220625162751.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2556). *คู่มือการมอบอำนาจและการส่งเสริมการกระจายความรับผิดชอบเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. สำนักพิมพ์พริกหวาน กราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2556). *คู่มือแนวทางการบริหารจัดการ สถานศึกษานิติบุคคล และวิธีการดำเนินการระบบสิทธิประโยชน์ทางการศึกษาของสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*.
- สำนักเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560*. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, หน้า 1 - 94.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. (2567). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (พ.ศ.2566-2570)*.
- สุชานนท์ ชูวังวัด. (2567, ตุลาคม - ธันวาคม). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3*. *วารสารเสียงธรรมจากมหายาน*. 10(4), 321-333. <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/nsc/article/view/4900>
- จุฑารัตน์ เรณูมาน. (2565). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3* ปรินูญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชัยชนะ ราชไชย และจิรวัดน์ วรุณโรจน์. (2564). ความต้องการจำเป็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร. *ลิกขวารสารศึกษาศาสตร์*.8(2),206-217.

ธีระศักดิ์ เพ็งกระจ่าง. (2566). การศึกษาปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608–609.

Tsang, E. W. K. (2001). *Cost of Education in China: Issues of Resource Mobilization*. Equality, Equity and Efficiency. Michigan: Michigan State University.